

Η ΑΝΑΒΙΩΣΙΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΩΝ ΦΙΛΟΜΟΥΣΩΝ

ΜΙΑΤΙΑΔΟΥ Ι. ΔΑΛΛΑ

εις Καλαμπάκαν, ἔνθα ἀντέβαλον ἐκ νέου χάριν νέας κριτικῆς ἐκδόσεως τὰ χρυσόβουλλα καὶ σιγίλλια τὰναγεγραμμένα ἐν τῷ ἐπισκοπικῷ τῆς πόλεως ταύτης ναφ. Μετέβην εἰς μονὴν Βητουμῶν τῆς Πίνδου, ἔνθα ἀντέγραψα ἐνδιαφερούσας ἐπιγραφὰς καὶ συνέταξα τὸν περιγραφικὸν κατάλογον τῶν χειρογράφων τῆς μονῆς. Ἐπίσης διὰ παλαιογραφικὰς μελέτας μετέβην καὶ εἰς τὰς μονὰς Ἁγ. Θεοδώρων τοῦ χωρίου Κουβελτζίου καὶ Ἁγ. Ἰωάννου τοῦ χωρίου Πρεβέντας.

Ἐν τέλει ἀνῆλθον εἰς τὰς μονὰς Μετεώρων, ὅθεν ἐπιστέλλω τὴν παροῦσαν μου. Ἐνταῦθα ἠσχολήθην εἰς τὴν μελέτην καὶ ἔρευναν μονυδρίων τινῶν καὶ ἀσκηταρίων, τὰ ὅποια δὲν εἶχον ἐξετάσει κατὰ τὸ 1908 καὶ 1909. Περιέγραψα ταῦτα λεπτομερῶς, ἰδιαιτέρως ἐπιστήσας τὴν προσοχὴν μου εἰς τὰ ζωγραφικὰ αὐτῶν ἔργα καὶ τὰς ἐπιγραφὰς. Συμπληρωματικῶς δὲ ἠσχολήθην εἰς μελέτας τῶν χειρογράφων τῶν Μετεώρων, ἀνευρῶν καὶ νέα τοιαῦτα. Τῶν περὶ τὰ χειρόγραφα μελετῶν μου σημειῶ ἔνταθθα ὅτι α) ἀντέγραψα πρὸς ἔκδοσιν τὸ μέχρι τοῦδε ἀνέκδοτον ἐν τῷ ἑλληνικῷ πρωτοτύπῳ ἔργον τοῦ Ἰππολύτου Ρώμης εἰς τὰς «Εὐλογήσεις τοῦ Ἰακώβ» β) Ἀντέγραψα νέα Fragmenta τοῦ εἰς τὸν Δανιὴλ ὑπομνήματος τοῦ αὐτοῦ Ἰππολύτου Ρώμης. γ) Ἀντέβαλον τὸ κείμενον τῆς Ἀποκαλύψεως Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου πρὸς ἐνδιαφέροντα κώδικα τοῦ Γ' αἰῶνος. δ) Ἀντέβαλον τὸ κείμενον τοῦ κατὰ Ματθαίου Εὐαγγελίου πρὸς κώδικα τοῦ 862 ἔτους. ε) Ἀντέγραψα διάφορα κείμενα, ἅτινα θάποτελέσουν τὸ β' μέρος τῆς ἐμῆς «Συμβολῆς εἰς τὴν Ἱστορίαν τῶν Μονῶν τῶν Μετεώρων», ἧς τὸ πρῶτον μέρος ἐξέδωκα ἤδη ἐν τῷ περιοδικῷ «Βυζαντιδῷ» Τόμ. Α' (1909) σ. 191-332, 515 684. Πλὴν, χαίρων δικαίως, ἔχω νάναγγεῖλω ὑμῖν ὅτι ἐξιχνιάζων τὰς παλαιὰς κρύπτas τοῦ Μετεώρου ηὐτύχησα ν' ἀνεύρω κατ' αὐτὰς πληθος ἐνδιαφερόντων ἐγγράφων, ὧν τὰ πλεῖστα βυζαντιακῶν χρόνων καὶ δὴ τῶν χρόνων τῆς Σερβοκρατίας ἐν Θεσσαλίᾳ. Τὰ ἔγγραφα ταῦτα μοὶ ἔδωκαν τὸ ὕλικόν, ὅπως γράψω διεξοδικὴν γενικὴν μελέτην περὶ τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Σερβοκρατίας. Ἀλλὰ πρὸ τῆς ἐμφανίσεως τῆς μελέτης αὐτῆς θὰ ἐμφανισθῶσιν αὐτὰ ταῦτα τὰ ἔγγραφα, ὧν ἡ ἐκτύπωσις ἤρξατο ἤδη συνοδευομένη καὶ μετὰ φωτοτυπικῶν πινάκων καὶ facsimilen. Αἱ δὲ πολυάριθμοι καὶ ποικίλοι τοπωνυμῖαι αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὰ βυζαντιακὰ ἔγγραφα τῶν Μετεώρων καὶ εἰς ἄλλα τοιαῦτα προεκδεδομένα μοὶ ἔδωκαν τὸ ὕλικόν πρὸς συγγραφὴν μακρᾶς μελέτης ἧς ὁ τίτλος: «Συμβολαὶ εἰς τὴν Βυζαντιακὴν Γεωγραφίαν τῆς Θεσσαλίας». Πρὸς ἐξιχνίασιν δὲ πολλῶν βυζαντιακῶν τοπωνυμῶν διέδραμον ἐπ' ἐσχάτων ἐπιμελῶς ὀλόκληρα τμήματα τῆς Θεσσαλίας, χωρίον πρὸς χωρίον. Πλὴν πρὸς ἐξακολούθησιν τῶν βυζαντιακῶν μου ἔρευνῶν ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ Μακεδονίᾳ παρακαλῶ νὰ τύχω καὶ τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς ὕλικῆς ἀρωγῆς τῆς Ἀκαδημίας Ὑμῶν.

Εὐπειθέστατος
Δρ Νίκος Βέης

Μονίμως κατοικῶν ἐν Ἀθήναις, ὁδ. Ναβαρίνου 20.

Οἱ πρὸ τῆς Ἐθνικῆς Παλλιγενεσίας Διδάσκαλοι τοῦ Γένους βιοῦντες ἐν μέσῳ σοφῶν τῆς Εὐρώπης καὶ μνημονες τῆς προγονικῆς εὐκλείας ἐβουλεύθησαν τὴν ἰδρυσιν Φιλομούσου Ἐταιρίας, ἐν τῇ πεποιθήσει ὅτι ἡ δύναμις τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων ἠθέλεν ἐλκύσει τὸ ἐνδιαφέρον τῆς πεφωτισμένης κοινῆς γνώμης τῆς Εὐρώπης ὑπὲρ τῆς δεδουλωμένης πατρίδος.

Μέλη τῆς Ἐταιρίας τῶν φιλομούσων ἦσαν οἱ περιγηθέντες τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τὴν χώραν ἡμῶν σοφοὶ τῆς Δύσεως, οἵτινες γνωρίσαντες ἐκ τοῦ πλησίον τοὺς κατοικοῦντας τὴν Διδάσκαλον τῆς ἀνθρωπότητος νεωτέρους Ἑλληνας, διεπίστωσαν ὅτι συνεχίζουσι τὸν βίον τῶν προγόνων εἰς πάσας τὰς ἐκδηλώσεις τοῦ δημοσίου καὶ ἰδιωτικοῦ βίου καὶ διεκήρυξαν ὅτι καὶ ἡ νέα γενεὰ τῶν Ἑλλήνων κρύπτει ἀρετὰς πρωτοτυπίας καὶ ἄφθαστον ψυχικὴν δύναμιν, ἃς εἶδρον ἐκδηλωθείσας καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς ἄγοντας ληστρικὸν βίον καὶ πειρατικόν, διακρινομένους ἐπὶ εὐσεβείᾳ, φιλαλληλίᾳ καὶ γενναϊότητι.

Οὕτω πληροφορημένη ἡ κοινὴ γνώμη ἐν Εὐρώπῃ καὶ Ἀμερικῇ ἐμόρφωσε πεποιθήσιν περὶ τῆς ἱστορικῆς ἀποστολῆς τοῦ Νέου Ἑλληνισμοῦ καὶ διεσκέδασαν τοὺς φόβους τῆς Ἐπισήμου Διπλωματίας τῆς ἐποχῆς περὶ κλονισμοῦ τῶν θρόνων τῶν Μοναρχῶν ἐκ τῆς λαϊκῆς ἐξεγέρσεως. Ἐὰν οἱ τὴν Ἐταιρίαν τῶν φιλομούσων ἰδρυσάντες σοφοὶ τοῦ Γένους διδάσκαλοι ἐπέτυχον ἐν ἐποχῇ ἀφανείας τοῦ γένους, τί πρέπει νὰ κάμωμεν ἡμεῖς σήμερον, ὅτε μετὰ βίον ἐλευθέρου αἰῶνος καὶ πλέον, ἐδόθη εἰς ἡμᾶς τοσοῦτον τιμητικὴ θέσις ἐν τῇ συνειδήσει τῶν Λαῶν;

Μὴ λησμονῶμεν ὅμως καὶ τὴν Ἐκκλησίαν εἰς τὴν ὁποίαν ὀφείλεται τὸ ὅτι ἐνεφύσησεν κατὰ τοὺς μακροὺς χρόνους τῆς δουλείας, νέαν πνευματικὴν ζωὴν καὶ ἠθικὸν σθένος εἰς τὸ γένος ἡμῶν διὰ τε τοῦ ὕψους τῆς διδασκαλίας καὶ διὰ τοῦ παραδείγματος τῶν μαρτύρων, διατηρήσασα καὶ καλλιεργήσασα τὰ περισωθέντα λείψανα τοῦ ἐθνικοῦ βίου.

Ἡ σύγχρονος παιδαγωγικὴ, προεξάρχοντος τοῦ Forster, ἀνεγνώρισεν ὅτι πρὸς μόρφωσιν πολιτῶν ἀγαθῶν εἶναι ἀπαραίτητον σύστημα θρησκευτικῆς ἀγωγῆς καὶ διδάσκαλοι φλεγόμενοι ἀπὸ τὸν πόθον νὰ καθοδηγῶσιν τὸν κόσμον εἰς τὴν ὑπερκόσμιον ζωὴν, ἄγοντες καὶ αὐτοὶ τοιαύτην.

Εἶναι λυπηρὸν ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων τῶν γραμμάτων καὶ παρ' ἡμῖν εὐρέθησαν ἄοπλοι καὶ παρεσύρθησαν ὑπὸ ἐῶλων ὕλιστικῶν ἰδεῶν καὶ δεικνύνται χλιαροὶ περὶ τὴν πίστιν.

Ἡ τάξις τῶν λογίων πρέπει νὰ συναισθανθῇ τὸ βάρος τοῦ καθήκοντος καὶ τοῦ ἰδίου συμφέροντος καὶ τῆς ζημίας τὸ μέγεθος.

Τοιαύτην ὀργάνωσιν τῶν λογίων ὑπέδειξε καὶ τὸ Διεθνὲς Συνέδριον τῆς Γενεύης.

Τὰ Κράτη, ἐκτὸς τοῦ γενικοῦ σκοποῦ διαγράφοις καὶ εἰδικὸν σκοπὸν σύμφωνον πρὸς τὴν ἱστορικὴν ἐξέλιξιν αὐτῶν.

Ἡ Ἑλλὰς τῆς ὁποίας ἡ παράδοσις καὶ τὸ χάρισμα εἶναι τὸ πνεῦμα, ἐπανέρχεται εἰς ἑαυτὴν καλλιεργουσα τὰ ἐθνικὰ ἰδεώδη.

Ἐνδείκνυνται διὰ ταῦτα ἡ ἰδρυσίς εἰδικοῦ Τμήματος παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Παιδείας Διεθνοῦς Πνευματικῆς Συνεργασίας.